

Ter attentie van:
De raden van de Zeeuwse gemeenten
Provinciale Staten van Zeeland
De Algemene Vergadering van het waterschap Scheldestromen.

Middelburg, 12 oktober 2020

Betreft: Voortgang Klimaatadaptatie Strategie Zeeland

Geachte voorzitter,

Het klimaat verandert, Zeeland verandert mee. Als gevolg van klimaatverandering neemt de kans op wateroverlast, hitte, droogte en overstromingen toe. Dit levert risico's op voor onze economie, gezondheid en (water)veiligheid. Aanpassen aan weersextremen is daarom voor Zeeland cruciaal.

Op 27 maart 2019 hebben alle Zeeuwse overheden en Rijkswaterstaat het gezamenlijke convenant Klimaatadaptatie Strategie Zeeland ondertekend. In dit convenant is afgesproken een gezamenlijke regionale strategie voor Klimaatadaptatie op te stellen. Het door de Zeeuwse overheden gevormde Bestuurlijk Kernteam Klimaatadaptatie bereidt dit voor. Met deze brief informeren wij u graag over de voortgang.

Aanleiding en context

De aanleiding voor het opstellen van de Klimaatadaptatie Strategie Zeeland (KaSZ) komt voort uit het Nationale Deltaprogramma. In 2014 is het nationale Deltaprogramma gepresenteerd, een visie van de gezamenlijke overheden in Nederland op de vraag hoe Nederland zich beschermt tegen klimaatverandering. Het Deltaprogramma is een visie voor 2050, met een doorkijk naar 2100. Op basis van het Deltaprogramma zijn in 2014 door de rijksoverheid de Deltabeslissingen op het gebied van Waterveiligheid, Zoetwater en Ruimtelijke Adaptatie opgesteld.

De Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) stelt de ruimtelijke inrichting van Nederland centraal. In 2050 moet de ruimte in ons land zodanig zijn ingericht dat we voorbereid zijn op extreme regenval, langdurige droogte, een grotere kans op hittegolven en een toename van het overstromingsrisico. Nederland dient in 2050 zo ingericht te zijn dat extreem weer niet tot grote schade en maatschappelijke ontwrichting leidt. Om dat doel te halen is afgesproken dat in 2019 de risico's in beeld zijn gebracht via klimaatstresstesten en dat alle overheden in 2020 een klimaatadaptatiestrategie hebben vastgesteld. Aan de hand van de strategie moeten concrete maatregelen worden uitgevoerd die ervoor zorgen dat Nederland uiterlijk 2050 klimaatbestendig is ingericht.

Gezien de brede en complexe opgave die op Zeeland afkomt, is samenwerking cruciaal. Dit vanuit het besef dat geen enkele partij over voldoende deskundigheid, middelen, kennis en (landelijk) netwerk beschikt om deze opgave individueel op te pakken. Dit uitgangspunt is door alle Zeeuwse overheden onderschreven in de Waterovertredend van 27 maart 2019 met de ondertekening van het Convenant 'Klimaatadaptatie Strategie Zeeland'. In het convenant zijn afspraken gemaakt om naar een gezamenlijke Zeeuwse strategie voor Klimaatadaptatie toe te werken.

Voortgang KaSZ

De Zeeuwse overheden hebben Klimaatstresstesten uitgevoerd, om de gevolgen van de klimaatverandering voor Zeeland inzichtelijk te maken. De resultaten hiervan zijn gebundeld. Vervolgens is nagegaan welke knelpunten het meest urgent zijn en een regionale aanpak vergen. Over deze regionale knelpunten heeft in november 2019 een brede dialoog met overheden en maatschappelijke organisaties plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot een Zeeuwse notitie 'Klimaatverandering, Zeeuwse risico's in beeld'. De notitie is opgesteld door het samenwerkingsverband Klimaatadaptatie Zeeland bestaande uit de Zeeuwse overheden met bijdrage van maatschappelijke organisaties. De notitie is in de periode januari – mei 2020 aan alle Zeeuwse overheden voorgelegd ter consultatie.

De notitie, de resultaten van de consultatie en inbreng van experts hebben geleid tot een set van bouwstenen die als basis vormen voor het opstellen van een concept-KaSZ. In de KaSZ wordt de afweging gemaakt op welke manier met de gevolgen en risico's wordt omgegaan om Zeeland in 2050 klimaat-robust te maken. Hierbij

hoort het besef dat niet alle gevolgen van klimaatverandering op te lossen zijn. De strategie geeft antwoorden op vragen als:

- Welke Zeeuwse risico's krijgen prioriteit?
- Wie heeft welke verantwoordelijkheid?
  - Welke maatregelen kunnen burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties treffen?
  - Welke besluiten en maatregelen kunnen/moeten overheden nemen?
- Welke bijbehorende kosten en inspanningen horen daarbij?

De rol van het algemene bestuur

Het opstellen van de KaSZ bevindt zich momenteel halverwege het proces, met als doel om medio 2021 de definitieve strategie gereed te hebben. Binnen een proces als dit is het van belang om alle geledingen binnen de samenwerking tussentijds ook goed te betrekken. Zo ook de algemene besturen van de samenwerkingspartners. In dat kader zijn in het proces drie contactmomenten in gebouwd met alle algemene besturen. Dit eerste contactmoment vond plaats in het kader van de eerder benoemde notitie met betrekking tot de risicodialoog. Destijds is u gevraagd om richting en wellicht kaders mee te geven voor het vervolgproces van het opstellen van de strategie.

De concept KaSZ zal tijdens de tweede consultatieronde aan u worden voorgelegd. Dit zal in het eerste kwartaal van 2021 zijn. U bent dan in de gelegenheid om te reflecteren en bij te sturen op het dan voorliggende concept. Op basis van de uitkomsten van deze tweede consultatie, zal het concept opgewerkt worden naar een definitieve Klimaatadaptatiestrategie Zeeland. Deze zal in de loop van 2021 gereed zijn en ter vaststelling aan u aangeboden worden.

Na vaststelling van de KaSZ, is de doorvertaling in het eigen beleid door de individuele organisaties aan de orde. In het convenant is afgesproken dat de KaSZ geborgd gaat worden in de Omgevingsvisies, -plannen en -programma's. Dit zal plaatsvinden op het moment dat deze documenten voor het eerst worden opgesteld of tijdens de eerstvolgende herziening. Dan wordt ook de doorvertaling gemaakt naar de lokale situatie, waarbij aanvulling kan plaatsvinden met de specifieke lokale problematiek. Dit kan worden gezien als de lokale/eigen klimaatadaptatiestrategie.

Hoogachtend,

Namens het Kernteam Klimaatadaptatie Zeeland
Gedeputeerde A. Pijpelink

Ter info:

Wellicht bent u ook geïnteresseerd in meer informatie over dit onderwerp. Hierbij een aantal informatiebronnen:

- Website www.zeelandverandertmee.nl met voorbeelden wat inwoners zelf kunnen doen op het gebied van klimaatadaptatie.
- Animatie over Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie ([link](#))
- De uitgebreide website van het Deltaplan Ruimtelijk Adaptatie: www.ruimtelijkeadaptatie.nl.
- Filmpje van Omroep Zeeland van het ondertekenen van het convenant Klimaatadaptatie Zeeland. ([link](#))